

Zpravodaj TP IŽI

INTERNÍ INFORMAČNÍ ZPRAVODAJ TECHNOLOGICKÉ PLATFORMY
INTEROPERABILITA ŽELEZNIČNÍ INFRASTRUKTURY

1
/
2
0
2
2
3



www.sizi.cz

Státní organizace: Výrobní a stavební společnosti:	Vzdělávací instituce:	Výzkumná a projektová centra:
             	      	       

Obsah:

strana

- Vyhlášení výzvy Technologické platformy výzva I v OP TAK 2
- Jednání OPS klastr 5 Horizon Europe 3
- Prezentace Cestovní mapy na Ministerstvu dopravy 4
- Annonce (Kalendář akcí TP, Události) 7



EVROPSKÁ UNIE
Evropský fond pro regionální rozvoj
Operační program Podnikání
a inovace pro konkurenceschopnost



NÁRODNÍ TECHNOLOGICKÁ PLATFORMA
Interoperabilita železniční infrastruktury
CZECH TECHNOLOGY PLATFORM
Interoperability of Railway Infrastructure

Vyhlášení výzvy Technologické platformy – výzva I v OP TAK je významnou příležitostí pro budoucí činnost TP

Ve Zpravodaji TP č.7/2022 byli naši čtenáři v článku Ing. Jaroslava Vašátka seznámeni se založením nového Operačního programu Technologie a aplikace pro konkurenceschopnost (dále jen OP TAK) pro nové plánovací období let 2021–2027.

Dnes vás můžeme informovat, že byla dne 16. 1. 2023 vyhlášena výzva v rámci OP TAK pod názvem **Technologické platformy – výzva I**, která má za cíl podporu aktivit, které pomohou podpořit rozvoj inovačních sítí – technologických platforem jako nástroje pro zvýšení intenzity společných výzkumných, vývojových a inovačních aktivit mezi podnikatelskými subjekty a výzkumnou sférou. Výzva má za cíl přispět k urychlení digitální a zelené transformace a zavádění pokročilých technologií v podnicích. Posilování vzájemných vazeb na regionální, nadregionální i mezinárodní úrovni povede k rozvoji ekonomiky založené na znalostech a inovacích a naplňování konceptu inteligentní specializace.

Aktivity výzvy mají přímou vazbu na strategický cíl Národní RIS3 strategie A. ZVÝŠENÍ INOVAČNÍ VÝKONNOSTI FIREM, specifický cíl A 3 Zlepšení fungování inovačních ekosystémů na národní i regionální úrovni.

Podporovány jsou koordinační činnosti TP a to zejména:

- a) Při vytváření a implementaci strategií směřujících k digitální a zelené transformaci průmyslu, které umožní podnikům reagovat na společné výzvy, potřeby a požadavky spojené s přechodem na digitální a zelené technologie v průmyslu. V rámci činnosti TP připraví Akční plán pro digitální a zelenou transformaci, který definuje, jaká opatření jsou nutná k realizaci duální transformace, jaký rozsah, přínosy a podmínky vyžaduje. Součástí Akčního plánu bude analýza hodnotových a dodavatelských řetězců v daném odvětví a návrh opatření zaměřených na posílení strategické odolnosti průmyslu a snížení identifikovaných závislostí na klíčové technologii.
- b) Navázání hlubší spolupráce TP s evropskou technologickou platformou ERRAC (European Rail Research Council)
- c) Koordinace českých podnikatelských subjektů a organizací pro výzkum a šíření znalostí v přístupu do programu Horizon Europe a dalších evropských programů.

Požadavky výzvy představují velké odborné nároky na členy Řešitelského týmu, který bude zpracovávat Žádost o podporu našeho projektu.

Základní kritéria výzvy jsou:

- Zahájení příjmu Žadostí o podporu – 23. 1. 2023,
- Ukončení příjmu Žadostí o podporu – 14. 4. 2023,
- Maximální výše dotace – 5 mil. Kč,

- Podíl financování EU – 75 %,
- Nejzazší datum pro ukončení projektu – 30. 6. 2026.

V současné době byla zahájena příprava účasti TP v tomto programu.

Do 7. 2. 2023 bude ustaven Řešitelský tým a jeho vedoucí a bude zpracován HMG pro tvorbu hlavních dokumentů Žádosti o podporu projektu TP.

Záměr účasti TP v OP TAK bude obsahovat návrh požadovaného obsahu Podnikatelského záměru a bude projednán dne 7. 2. 2023 na 35. zasedání předsednictva Správní rady a následně předložen ke schválení na 31. zasedání Správní rady dne 22. 3. 2023.

Předložení Žádosti o podporu projektu TP na MPO (cestou API) předpokládáme do 31. 3. 2023.

Ing. Bohuslav Dohnal, výkonný ředitel

Jednání Odborné poradní skupiny ke klastru č. 5 programu Horizon Europe

Dne 5. 1. 2023 se uskutečnilo na Technologickém centru Praha (dříve TC AV nyní TC) jednání výše uvedené Odborné poradní skupiny (OPS).

Jednání OPS zahájila PhDr. Tereza Čížková z Ministerstva dopravy ČR, zástupkyně České republiky v Programovém výboru ke klastru 5 programu Horizon Europe (HE). V úvodu zrekapitulovala aktuální aktivity OPS a Programového výboru – v měsíci listopadu 2022 byl zorganizován Národní informační den ke klastru 5 programu Horizon Europe. V současné době probíhají přípravné práce na formulaci programu pro léta 2025–2027. Programový výbor klastru 5 plánuje další jednání ve dnech 16. 2., 18. 4. a 15. 6. 2023.


Na závěr svého vystoupení PhDr. Čížková konstatovala, že dnešní jednání OPS má za cíl podrobněji seznámit členy s programem klastru 5 na léta 2023–2024.

V další části vystoupila Ing. Veronika Korittová s prezentací k programu HE klastru 5 na léta 2023–2024. Seznámila účastníky s aktuálními výzvami klastru 5 pro nejbližší období z oblasti energetiky a z oblasti klimatu a dopravy.

Výzvy z oblasti energetiky: HORIZON-CL5-2023-D3-01 (13. 12. 2022 – 30. 3. 2023), HORIZON-CL5-2023-D3-01 (13. 12. 2022 – 20. 4. 2023).

Výzvy z oblasti klimatu a dopravy: HORIZON-CL5-2023-D1-01 (13. 12. 2022 – 18. 4. 2023), HORIZON-CL5-2023-D1-01 (13. 12. 2022 – 18. 4. 2023), HORIZON-CL5-2023-D5-01 (13. 12. 2022 – 20. 4. 2023).

Poté Ing. Korittová podala informaci k výzvám k projektům se specializovaným financováním k tzv. projektům LUMP SUM.



Podrobnosti k jednotlivým výzvám lze zjistit na Technologickém centru Praha u Ing. Veroniky Korittové, email: korittova@tc.cz, tel: +420 728 539 459.

Dále Ing. Korittová podala informaci o účasti českých subjektů v dosavadních výzvách programu Horizon Europe – 46 českých účastí ve 40 projektech.

V další části Ing. Jana Čejková seznámila účastníky s problematikou misí souvisejících s klastrem 5. To jsou mise zaměřené na změnu klimatu a klimaticky neutrální města.

Na závěr OPS vystoupila Mgr. Michaela Vlková k problematice partnerství v rámci programu Horizon Europe. V rámci 5. klastru je založeno 11 partnerství (partnerství mezi EK a dalšími subjekty). Partnerství se dělí na institucionalizovaná, společně financovaná (co-funded) a společně programovaná (co-programmed). Pro TP jsou nejzajímavější čtyři institucionalizovaná partnerství, tj. Integrated Air Traffic Management, Clean Aviation, Clean Hydrogen a samozřejmě nejdůležitější – Europe's Rail JU. Informace již byla prezentována na Informačním dnu ke klastru 5 v závěru minulého roku.

V rámci diskuse byla otevřena otázka související s problematikou socioekonomických témat – vliv automatizace a digitalizace na společnost a sociologický rozvoj regionů. Problematika může být zařazena do další verze programu Horizon Europe. Byla otevřena též otázka výzkumné infrastruktury s návazností na testovací zařízení.

Jednání OPS je pro technologickou platformu velice inspirativní především získáváním informací o nových technologiích a o nových projektech.

Ing. Jaroslav Vašátko, manažer zahraniční spolupráce

Prezentace dokumentu technologické platformy IŽI


„Cestovní mapa“ na Ministerstvu dopravy ČR

Dne 19. ledna 2023 se uskutečnilo jednání technologické platformy IŽI na MD ČR, na kterém byl prezentován dokument TP „Cestovní mapa“ a byly projednány návrhy na další možnou spolupráci MD ČR a Správy železnic s TP a jejími členy.

Za MD ČR se jednání zúčastnili: **PhDr. Tereza Čížková**, zástupkyně ředitele Odboru ITS, kosmických aktivit a výzkumu, vývoje a inovací, **Ing. Luděk Sosna, Ph.D.**, ředitel Odboru strategie a další účastníci z uvedených odborů a Odboru drážní dopravy.

Účastníci z TP ve svých vystoupeních představili „Cestovní mapu“ (CM) formou prezentace v následujících bodech:

Ing. Bohuslav Dohnal, ředitel TP, v úvodu připomenul zaměření TP a její aktivity v oblasti podpory přípravy a výstavby vysokorychlostních tratí v ČR. Od roku 2016, kdy TP ve spolupráci s MD ČR, tehdejší SŽDC a společností SUDOP PRAHA, iniciovala uskutečnění konference



k problematice vysokorychlostních tratí v ČR, je následující i současné období charakterizováno věcnou a reálnou přípravou tohoto významného investičního počínu. V tomto náročném procesu je prostor pro TP ve dvou významných souvisejících oblastech – „Výzkum, vývoj a inovace“ a „Výchova a vzdělávání“. Toto zaměření podpořil také Hospodářský výbor PS PČR dne 20. 2. 2019 svým 152. Usnesením, které je postupně naplňováno a stalo se i východiskem pro náplň a řešení úspěšného projektu TP **„Vysokorychlostní tratě – budoucnost udržitelné mobility České republiky“** (VRT-B), jehož významným výstupem je právě dokument „Cestovní mapa“.


Vedoucí projektového týmu VRT-B a vedoucí expertní skupiny „Mezinárodní spolupráce“, **Ing. Jaroslav Vašátka**, představil zaměření, strukturu a obsah Cestovní mapy. Uvedl výchozí strategické informační národní i mezinárodní zdroje. Dále prezentoval příklady naplnění základních cílů v oblasti:

- stanovení moderních technologií a postupu jejich zavádění při přípravě a realizaci vysokorychlostních tratí v ČR, uvedl jejich přehled pro jednotlivé subsystémy železniční infrastruktury,
- podpory zapojení českých subjektů do tohoto procesu,
- výchovy, vzdělávání a návrhů opatření k zajištění dostatečného počtu železničních odborníků.

Vedoucí expertní skupiny „Výzkum a Rychlá spojení“, **Ing. Jaroslav Grim, Ph.D.**, informoval o následné implementaci a využití CM, které se předpokládá nejen v rámci udržitelnosti projektu VRT-B, ale i v širším kontextu aktivit TP IŽI a účinné spolupráci s průmyslovými a dalšími partnery v rámci ČR. Uvedl záměry využití odborné náplně CM, mj. při zpracování návrhů projektů v rámci nového programu TA ČR **DOPRAVA 2030** a zpracování SVA pro návrh národního centra kompetence **„Železnice 2030“**, a také při prosazování realizace v oblasti výchovy a vzdělávání. V závěru zdůraznil, že CM bude i nadále **„živým dokumentem“**, který bude ve spolupráci se zainteresovanými partnery průběžně aktualizován podle vývoje nových technologií a průběhu realizace VRT.

Ing. Leoš Horníček, Ph.D., vedoucí katedry železničních staveb, Fakulty stavební ČVUT, prezentoval přínos CM a její využití z pohledu univerzit. Podrobněji se věnoval oblasti výchovy a vzdělávání včetně doporučení na podporu technického vzdělávání s cílem zvýšit prestiž technických profesí a speciálně sektoru (vysokorychlostní) železnice. Uvedl témata a příklady nových technologií a inovací v oblasti železniční infrastruktury a aktivity jejich řešení. V závěru rovněž uvedl příklad platformy UKRRIN ([UK Rail Research and Innovation Network](#)) z Velké Británie pro spolupráci mezi akademickou a průmyslovou sférou, která cílí na významné inovace v železničním sektoru od výzkumu až po praktické aplikace.

Ing. Tomáš Slavíček, generální ředitel SUDOP Praha, prezentoval přínos CM z pohledu přípravy a výstavby VRT v ČR. Zmínil se o významu národní strategie RIS3 a potřebě jejího doplnění o problematiku VRT a nutnosti širšího využití BIM při přípravě, realizaci a správě železniční infrastruktury. Zdůraznil nutnost podpory zapojení českých společností do procesu realizace VRT a rovněž podpory výchovy a vzdělávání tuzemských odborníků. Předložil některé další



aktuální okruhy pro řešení ve spolupráci a v působnosti Správy železnic a rovněž další okruhy mimo její gesci. V závěru uvedl také některé pozitivní příklady z přípravy realizace VRT v Polsku.

Ing. Antonín Blažek, Ph.D., technický ředitel, enteria, a.s., Pardubice, prezentoval přínos a využití CM z pohledu stavebních a výrobních firem. Informoval o spolupráci s vysokými a odbornými školami (ČVUT Praha, VUT Brno, DFJP Univerzita Pardubice, VŠB Ostrava, VOŠ Děčín) a výzkumnými ústavu (VUZ, VÚKV). Důležité bude vytvořit podmínky pro zapojení českých společností do procesu přípravy a realizace VRT a poskytovat společně dostatek potřebných informací. Zmínil potřebu monitoringu nabídky komponentů od výrobců pro HS infrastrukturu, rovněž tak požadavků investora a v neposlední řadě plnění podmínek a souladu s technickými specifikacemi pro interoperabilitu (TSI).

Na vystoupení zástupců TP IŽI v diskuzi reagoval ředitel Odboru strategie Ing. Sosna, Ph.D. – poděkoval za zpracování dokumentu CM, informoval o řešení problematiky výchovy a vzdělávání na úrovni ministra dopravy, novém stavebním zákonu a financování Správy železnic. Problematiku manuálu SNCF a datových standardů BIM doporučil dále řešit se Správou železnic.

Návrhy, které vzešly z přednesených prezentací a následné diskuze, budou dále sledovány v dalších aktivitách TP IŽI a současně budou základem možné spolupráce s MD ČR a Správou železnic, zejména v těchto oblastech a bodech:

Odborná náplň Cestovní mapy:

- Ve spolupráci se Správou železnic, popř. se zainteresovanými odbory MD, průběžně monitorovat a vyhodnocovat postup **nasazování moderních technologií v procesu přípravy a realizace VRT v ČR**, případné změny zpracovat do aktualizované verze CM.
- Využít SVA a návrhu NCK „Železnice 2030“ při zpracování návrhů projektů TAČR v rámci nového programu **DOPRAVA 2030**.
- **Národní strategie RIS3** – doplnění o problematiku VRT. Zapojení zástupce TP do týmu mající na starosti aktualizaci RIS3.
- **Technologie BIM** – zavedení standardizace a realizace technologie BIM v rámci projektové přípravy VRT (vybrat CDE pro použití v působnosti Správy železnic, dokončit směrnici Datový standard).

Výchova a vzdělávání:

- **Vytvoření poradního orgánu pro spolupráci železnice se školstvím** – orgán zodpovědný za fungující spolupráci železničního školství a železničního průmyslu – jednání s HV PS P ČR, MŠMT ČR, MD ČR.
- **Vytvoření dlouhodobého systematického programu zaměřeného na přípravu odborníků pro železnici.**
- Zpracování **studie „Výchova a vzdělávání v rezortu dopravy“**.

- **Medializace a podpora technických profesí** – národní mediální kampaň zaměřenou na propagaci technického vzdělávání s cílem zvýšit prestiž technických profesí a speciálně sektoru (vysokorychlostní) železnice.
- Možnost využití **Projekčního manuálu VRT** při výchově a vzdělávání studentů na vysokých a středních školách.

Podpora českých firem na přípravě a realizaci VRT v ČR

- Vytváření podmínek pro **širší zapojení českých společností do procesu přípravy a realizace VRT** – problematika referencí z výstavby VRT, technické specifikace pro zadání soutěže formou Vyprojektuj a Postav, dostupnost relevantních informací.
- Posouzení možností **zpřístupnění Projekčního manuálu VRT** pro zainteresované firmy a společnosti – zkušenosti s výstavbou VRT od SNCF postupně promítat do národních standardů.
- Podmínky pro **odzkoušení (ověření) nových komponent** splňujících TSI pro vysokorychlostní železniční systémy (posouzení možností využití ZC VUZ Velim).

V závěru bylo konstatováno, že **Cestovní mapa je užitečný dokument**, který přináší komplexní přehled moderních technologií pro přípravu a realizaci VRT v ČR, podporuje zapojení českých společností do tohoto procesu, upozorňuje na nedostatek železničních odborníků pro realizaci VRT v ČR a přináší návrhy na řešení.

Všechny prezentace jsou uloženy na úložišti TP CAPSA.

Ing. Jaroslav Grim, Ph.D., vedoucí expertní skupiny „Výzkum a Rychlá spojení“

ANNONCE

Kalendář akcí TP:

- **Výzva společnostem a institucím** k zaslání návrhů kandidátů na ocenění 7. ročníku soutěže **“Významná osobnost infrastruktury železniční dopravy České republiky pro rok 2023”**.

Toto ocenění se uděluje za výraznou aktivitu, mimořádné dílo, které je významným přínosem v oblasti infrastruktury železniční dopravy a jejího prosazování na národní i mezinárodní (především evropské) úrovni, jak za celoživotní přínos, tak za výraznou činnost v dané oblasti v roce předcházejícím udílení ocenění.

Vyhlášení významné osobnosti v oblasti železniční infrastruktury ČR a předání ocenění se uskuteční na konferenci **ŽELEZNICE 2023** konané dne **30. března 2023**, v kongresovém sále haly O2 Universum v Praze.

V případě Vašeho zájmu o účast v této významné aktivitě Vás prosíme o zaslání návrhu kandidáta za Vaši společnost, instituci. **Návrhy kandidátů**, s jeho/její charakteristikou, zasílejte prosím na adresu sekretariátu technologické platformy “Interoperabilita železniční infrastruktury“ sekretariat@sizi.cz v termínu **do 28. února 2023**.

- **7. 2. 2023, Praha – 35. zasedání předsednictva Správní rady TP**
- **7. 2. 2023, Praha – Jednání Vědecké rady a expertní skupiny Výzkum a Rychlá spojení** (od 10:00 hodin v zasedací místnosti v přízemí ČVUT v Praze, na adrese Na Florenci 25, 110 00 Praha 1)
- **22. 3. 2023, Praha – 31. zasedání Správní rady TP**

Události:

- **16. 1. 2023, OP TAK – Vyhlášení výzvy Technologické platformy – výzva I**
- **31. 3. 2023, Pardubice – 30. výročí Dopravní fakulty Jana Pernera UPCE**
- **18.–19. 4. 2023, Litomyšl – 17. ročník konference Dopravní infrastruktura**
- **14.–15. 3. 2023, Bratislava – 17. ročník konference Fórum koľajovej dopravy**
- **5.–7. 6. 2023, Ostrava – Rail Business Days 2023**